

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 31/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av kommunikationsmarknadslagen och om temporär ändring av 70 § i kommunika- tionsmarknadslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 14 juni 2005 en proposition med förslag till lag om ändring av kommunikationsmarknadslagen och om temporär ändring av 70 § i kommunikationsmarknadslagen (RP 81/2005 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 45/2005 rd) ingår som bilaga till detta betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Laura Vilkkonen, kommunikationsministeriet

- utvecklingsdirektör Eero Reijonen och jurist Henriikka Piekkala, Kommunikationsverket
- jurist Riitta Kokko-Herrala, Konsumentverket
- kommunikationsråd Velipekka Nummikoski, Elisa Abp
- försäljningschef Mauri Pietikäinen och försäljningschef Jaakko Salminen, Nokia Abp
- jurist Mikko Sundström, Saunalahti Group Oyj
- branch office manager Jan Fröberg, Sony Ericsson Mobile Communications Ab
- verkställande direktör Juho Lipsanen och direktör Janne Vainio, TeliaSonera Oyj
- juristchef Jukka Rahikkala, Finnet-förbundet rf
- ordförande Mauri Pietikäinen och verkställande direktör Lea Herttua, Elektroniikan Tukkukauppiat.

PROPOSITIONEN

Bestämmelsen om s.k. uppbindning ändras. Förbudet mot uppbindning föreslås fortfarande gälla mobiltelefoner och anslutningar som bara kan användas i GSM-mobilnätet, men inte den handel som gäller mobiltelefoner för modernare teknik. För att skydda konsumenten tas i lagen in en

bestämmelse om att konsumenten inte kan bindas till ett tidsbundet anslutningsavtal som är längre än två år. Bestämmelsen gäller i tre år. Samtidigt görs i kommunikationsmarknadslagen vissa andra, vid tillämpningen av lagen konstaterade nödvändiga ändringar.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Under expertutfrågningen var det sådana som tillstyrkte och sådana som motsatte sig propositionen. Kommunikationsministeriet gör den bedömningen att uppbindningen på lång sikt får fler positiva än negativa effekter för konsumenten. Generellt sett kan uppbindning enligt ministeriet tänkas stödja informationssamhällets grundstruktur, främja den allmänna utvecklingen i informationssamhället och göra Finland konkurrenskraftigare på kommunikationsmarknaden. Ändringen avser att tillnärma marknaderna för terminaler och anknytande tjänster, vilket bidrar till marknadstillväxt, sporrar till skapande produktutveckling och framtagning av nya tjänster samt stärker företagsverksamhet som grundar sig på den nya tekniken.

Utskottet har uppmärksamgjorts på bestämmelsen om marknadsföring av anslutningar med uppbindning. Från konsumentsynpunkt är bestämmelsen enligt utskottet absolut nödvändig för att prisjämförelser ska kunna göras. Utskottet anser att teleföretagen alltid i sin marknadsföring också ska ange hur mycket den tjänst de säljer kostar utan den mobiltelefon kunden får genom uppbindning. Även om ett teleföretag inte bjuder ut anslutningar i samma priskategori utan mobiltelefon, bör det kunna bedöma vilket anskaffningspriset är för den terminal som erbjuds genom uppbindning och hur de förhåller sig till priset på hela det utbudna paketet. Det är inte skäligt att lämna denna bedömning åt konsumenten, understryker utskottet, eftersom teleföretagen har bättre förutsättningar att göra det.

Den föreslagna avtalstiden på högst 2 år är enligt utskottet lämplig. En längre tid kan inte anses vara skälig för konsumenten och en kortare tid kunde i fråga om de dyraste apparaterna leda till höga månadsavgifter för konsumenten och då skulle uppbindningsalternativet inte längre vara

attraktivt. Då skulle också de positiva effekterna av propositionen utebli. Utskottet vill dock understryka att konsumenten inte kan byta operatör så länge avtalet gäller.

Detaljmotivering

Ingressen. Utskottet föreslår med anledning av grundlagsutskottets utlåtande att 38 § ändras och följaktligen bör också ingressen ändras. Utskottet har ändrat ingressen i enlighet härmed.

15 d §. Bestämmande av avgiftsskyldigheten i vissa undantagssituationer. Med hänvisning till utlåtandet från grundlagsutskottet föreslår utskottet att 5 punkten kompletteras med ett förtydligande tillägg.

Med anledning av grundlagsutskottets utlåtande föreslår utskottet att bestämmelsen kompletteras med ett nytt 2 mom. som ålägger myndigheten att uppmana teleföretaget att vid hot om uppskattning av omsättningen inom den av utskottet utsatta tiden lämna de uppgifter om företagets omsättning som behövs för att fastställa kommunikationsmarknadsavgiften.

Utskottet har gjort ändringarna i enlighet härmed.

38 §. Begränsningar för skyldigheter. Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande föreslår utskottet att 38 § preciseras så att det i bestämmelsen inte bara hänvisas till teleföretag utan också till i 26 § 3 mom. avsedda andra företag än teleföretag. Utskottet har omformulerat paragrafen i enlighet härmed.

Ikraftträdandebestämmelsen. Vissa av de utfrågade experterna ansåg att ikraftträdandet bör senareläggas medan en del ansåg att det bör tidigareläggas. Enligt kommunikationsministeriet har lagförslaget redan nu påverkat försäljningen av mobiltelefoner till den grad att handeln med terminalutrustning mattats av när företag och användare väntar på lagens ikraftträdande. Eftersom marknaden påverkas negativt av en lång

övergångsperiod, anser utskottet att lagen bör träda i kraft den 1 april 2006.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kommunikationsutskottet

att lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av kommunikationsmarknadslagen och om temporär ändring av 70 § i kommunikationsmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i kommunikationsmarknadslagen av den 23 maj 2003 (393/2003) 42 §,
ändras 14 § 2 mom., 16 § 2 mom., 24 § 2 mom., 26 §, 38 §, 50 § 2 mom. och temporärt 70 §, samt
82 §, 118 § 4 mom. och 127 § 1 och 3 mom.,
fogas till 15 a § nya 3 och 4 mom., till 15 b § nya 2 och 3 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir
4 mom., till 91 § ett nytt 5 mom. och till lagen nya 15 d och 138 a § som följer:

14, 15 a och 15 b §
(Som i RP)

*nadskommunikationsavgiften inom en av verket
förelagd skälig tid. (Nytt)*

15 d §

16, 24 och 26 §
(Som i RP)

Bestämmande av avgiftsskyldigheten i vissa undantagssituationer

38 § (Ny)

Kommunikationsverket kan uppskatta den omsättning som ligger till grund för avgiften, om inte tillräckligt tillförlitlig utredning kan fås om omsättningen på grund av att bokslutet fattas eller på grund av något annat synnerligen vägande skäl. Vid bedömningen skall följande beaktas:

(1—4 punkten som i RP)

5) övriga med dem jämförliga omständigheter som påverkar teleföretagets omsättning.

Innan Kommunikationsverket vidtar åtgärder enligt 1 mom. skall det uppmåna teleföretaget att vid hot om uppskattning av omsättningen lämna de uppgifter som behövs för att påföra mark-

Begränsningar av ålagda skyldigheter

Trots att en skyldighet ålagts med stöd av 23—30 och 36 § finns skyldigheten inte, om föremålet för nyttjanderätten är i teleföretagets eller ett i 26 § 3 mom. avsett företags eget bruk eller behövs för dess eget rimliga framtida behov.

50, 70, 82, 91, 118, 127 och 138 a §
(Som i RP)

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

KoUB 31/2005 rd — RP 81/2005 rd

(2 och 3 mom. som i RP)

Helsingfors den 7 december 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Markku Laukkanen /cent
vordf. Matti Kangas /vänst
medl. Mikko Alatalo /cent
Leena Harkimo /saml
Saara Karhu /sd
Inkeri Kerola /cent
Risto Kuisma /sd
Reijo Paaajanen /saml (delvis)

Erkki Pulliainen /gröna
Eero Reijonen /cent
Pertti Salovaara /cent
Arto Seppälä /sd
Timo Seppälä /saml
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /saml
Raimo Vistbacka /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.